

Åtgärdsområde 255 Sjöbackasjön

Tidan

Status: Vilande

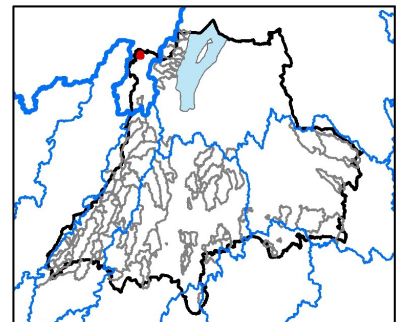
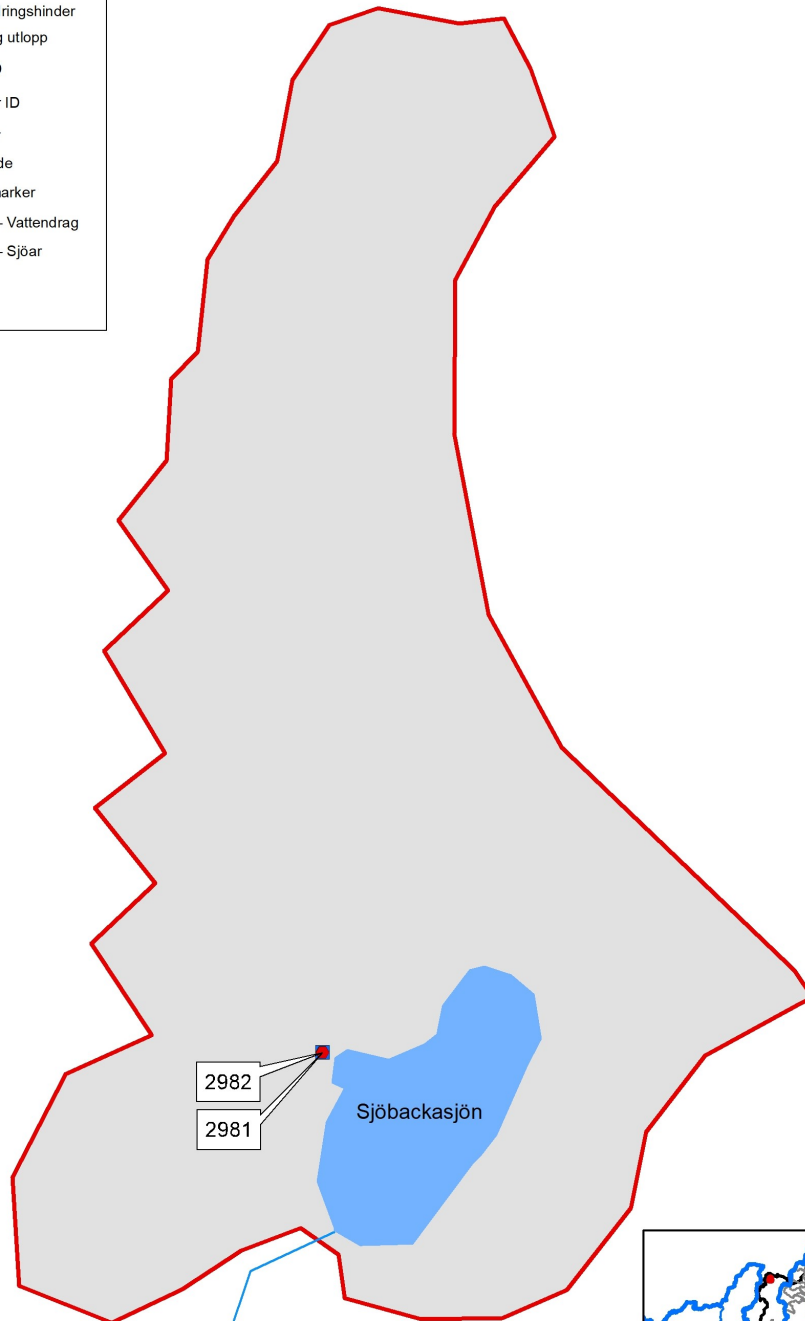
Bidragsprocent: 85

Huvudman: Mullsjö

Yta (km²): 0,5

255 - Sjöbackasjön

Målpunkt	Styrpunkt	
		Bottenfauna
		Elfiske
		Flodpärlmussla
		Krättprovfiske
		Nätprovfiske
		Vattenkemi
		Definitivt vandringshinder
		Målvattendrag utlopp
		Provpunkts ID
		Kalkade sjöar ID
		Kalkade sjöar
		Åtgärdsområde
		Kalkade våtmarker
		Målområden - Vattendrag
		Målområden - Sjöar
		Tätorter
		Länsgrens

Beskrivning

Åtgärdsområdet ingår i Tidans vattensystem och omfattar ett 0,5 km² stort område. Sjöbackasjön är belägen 4,5 km norr om Sandhem. Sjön är en av källsjöarna till Stråken och saknar större tillflöden. Från sjön rinner en bäck genom Saxarpasjön och Brännerisjön innan den rinner ut i Sandhemssjön. Från Sandhemssjön rinner Svartån, som i sin tur rinner ut i Stråken. Sjöbackasjön är en näringsrik och starkt brunfärgad skogssjö. Tillrinningsområdet domineras av skogs- och mossmarker med små inslag av öppen mark. Kättelamossen utgör en stor del av området.

Motiv och mål

Upplåtet fiske i Sjöbackasjön.

Norra delen av åtgärdsområdet ingår i riksintresse för naturvård, Ljunghems backar.

Tabell: Målområden - Bakgrundsdata

Åtgärdsområde	Sjöbackasjön		Sjö/ Vdr	Areal (ha)	Längd (km)	Areal avr.omr (ha)	pH-mål pH	Motiv för pH-mål 6,0
ID	MålområdesID	Målområde						
A	06MO25501	Sjöbackasjön	Sjö	4		53	6	Ej

Tabell: Målområden - Motiv

Åtgärdsområde	Sjöbackasjön		Motiv	Skydds- status	Förekomst av försurningskänsliga arter
ID	Målområde				
A	06MO25501	Sjöbackasjön	Upplåtet fritidsfiske		Mört (utslagen)

Försurning

Sjöbackasjön hade innan kalkningen startade ett pH-värde på cirka 4,5. Mörten har slagits ut ur sjön innan kalkningarna startade.

Beräkningar från SLU visar att Sjöbackasjön är måttligt försurningspåverkad och behöver kalkas för att uppnå pH-målet. Utan kalkning skulle pH sjunka till 4,9. Efter kalkningen 2008 lades kalkningen vilande. pH började sakta sjunka för att till slut gå under pH-målet 6,0. 2018 lades kalk i sjön på nytt.

Tabell: Målpunkter - Försurningsstatus

Åtgärdsområde	Sjöbackasjön		Sjö/Vdr	Lägsta pHokalk SLU	Lägsta pHokalk Lst	ΔpH SLU	ΔpH Lst	Oorg Al μg/l
ID	PpID	Målpunkt						
A	2981	Sjöbackasjön utlopp	Sjö	4,91	4,9	0,5	0,5	

Övrig påverkan

Sjön är påverkad av en nedlagd torvtäkt med avrinning till sjön (1).

Kalkning

Kalkningen startade 1988 med en stor giva på 12,6 ton. Fram till 1992 kalkades sjön genom att torvtäktsföretaget väster om sjön kalkade lakvattnet från torvtäkten. Därefter kalkades sjön med 3 ton vart tredje år (2, 3).

Vid revidering sänktes dosen till 2 ton som spreds 2005 och 2008. Därefter vilade kalkningsverksamheten tills vidare och effektoppföljningen fick visa om kalkningen behöver återupptas. pH har sjunkit stadigt för att till slut ligga under pH-målet. 2018 gjordes en engångskalkning.

Tabell: Planerad kalkdosering 2019-2022, riktvärde för volymdos enligt handbok samt kalkeffekt av spridd kalk 2014-2018

Åtgärdsområde		Sjöbackasjön		Avrinning: 11,7 l/s/km ²		
ID	MålområdesID	Kalkstart	Arealdos (kg/ha/år)	Volymdos (g/m ³)	Riktvärde volymdos (g/m ³)	Kalkeffekt 2014-2018
			Sjö Våtmark Totalt			
A	06MO25501	1988			9,0	

Tabell: Genomförd och planerad kalkning (spridda mängder (ton) 2014-2018, planerade mängder (ton) 2019-2021)

Åtgärdsområde		Sjöbackasjön		Huvudman: Mullsjö						Statsbidragsprocent: 85			
SjödID	Namn	Koordinater	Oms tid (år)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Metod	Medel
Sjökalkning													
108033	Sjöbackasjön	6432253 429669	2,1					3				FLYG	KM
Summa Sjökalkning								3					
Totalt:								3					

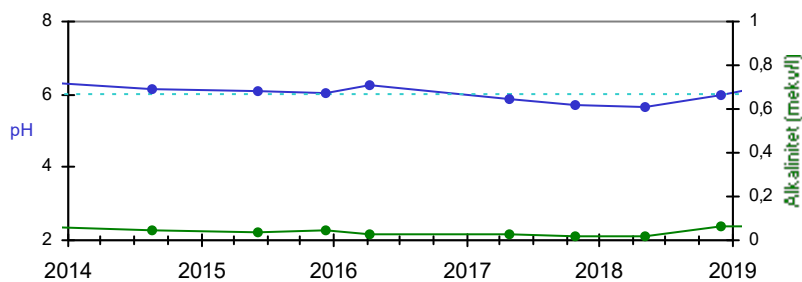
Effektuppföljning

Tabell: Planerad effektuppföljning

PpID	Lokal	Koordinater	Typ av provtagning	Kategori	HQ	LQ	Frekvens	Finans
Åtgärdsområde		Sjöbackasjön						
2982	Sjöbackasjön helsjö	6432253 429669	Nätprovfiske	Mål			?	KALK
2981	Sjöbackasjön utlopp	6432253 429669	Vattenkemi3	Mål			2/1	KALK

Resultat vattenkemi

2981 Sjöbackasjön utlopp

pH underskrider målet vid hälften av provtillfällena. pH och alkalinitet visar en dalande trend under perioden, med undantag för sista provet i november 2018. Kalkningen har varit vilande sedan 2008, men i september 2018 tillfördes 3 ton kalk, vilket syns tydligt i diagrammet.

Resultat bottenfaunaundersökningar

Inga bottenfaunaundersökningar genomförs inom åtgärdsområdet med avseende på effektuppföljning.

Resultat elfiskeundersökningar

Inga elfiskeundersökningar genomförs inom åtgärdsområdet med avseende på effektuppföljning.

Resultat nätprovfisken

Inga nätprovfisken genomförs inom åtgärdsområdet med avseende på effektuppföljning. Dock har Sjöbackasjön nätprovfiskats vid två tillfällen (1992, 1996). Resultatet från bägge undersökningsomgångarna visar på avsaknad av mört i sjön.

Tabell. Genomförda nätprovfisken i åtgärdsområdet.

Sjö nr	Sjönamn	Koordinater	Datum	Antal fångade arter	F/A (g) alla arter	F/A (st) mört	Minsta mört (mm)	Försurnings klass
108033	Sjöbackasjön	643532 138207	1992-07-15	1	272			
108033	Sjöbackasjön	643532 138207	1996-07-15	2	339			

Resultat övriga undersökningar

Inga övriga undersökningar genomförs inom åtgärdsområdet med avseende på effektuppföljning.

Förslag till förändringar

Kalkningen upphörde 2008. pH och alkalinitet sjunker fortfarande 2016. Om pH går under målsättningsgränsen måste kalkningen återupptas.

Referenser

- 1 Åtgärdsplan för skydd och restaurering av sjöar och vattendrag i Jönköpings län. Länsstyrelsen Arbetsmaterial.
- 2 Haag T. Utvärdering av kalkningen i Habo och Mullsjö kommuner. Länsstyrelsen meddelande 1999:4
- 3 Zeipel K. Kalkningar i Habo och Mullsjö kommuner 1998 - 2002. Länsstyrelsen meddelande 2004:15